

EMBARGO tot het moment van uitspreken

Toespraak DOEKE EISMA - congres D'66, Amersfoort, 14 april 1984

Democraten,

Vanmiddag staat in het teken van Europa.

Nu hebben wij twee mensen die in dat Europa belangrijke posities bekleden en die ook voor de partij veel hebben betekend: Jan Terlouw en Laurens Jan Brinkhorst.

Ik heb hen eens gevraagd wat zij nu zo belangrijk vonden aan Europa.

Jan Terlouw zei toen allereerst dat het eigenlijk nauwelijks van belang is of we Europese samenwerking leuk vinden of niet. We hebben geen keus. Europa is gewoon een must. Hij herinnerde er verder aan dat Europa in aantal inwoners en industrieel potentieel zeker niet onder doet voor de andere economische grootmachten. Toch dreigt Europa op het gebied van de technologie en van het economisch herstel achter te blijven bij de Verenigde Staten en Japan. Een punt dat ook Laurens Jan Brinkhorst voortdurend bezig houdt en heel hoog zit; u heeft dat allemaal zelf ook in Nederlandse weekbladen kunnen lezen.

En waarom is dat? Omdat Europa versnipperd is en in haar ontwikkeling geremd wordt door politieke door volstrekt onnodige obstakels aan de Europese

binnengrenzen, -

binnengrenzen, door het onvermogen om historische problemen om te buigen naar nieuwe uitdagingen en nieuwe mogelijkheden, en gezamenlijk de informatie-maatschappij binnen te stappen.

Maar Europa is nog altijd een werelddeel met ongeken- de mogelijkheden. Als we die laten liggen hebben we dat aan onszelf te wijten. Niet aan Amerikaanse overmacht of Russische ideologie, niet aan Japanse handigheid in het afschermen van zijn grenzen voor importen.

Aan ons zelf.

Moeten we nu werkelijk als een kijvend gezin het huis laten verslonzen en machteloos toezien hoe de bure- n steeds welvarender worden?

Nee, want we hebben het talent en de kennis en de wetenschappelijke infrastructuur en de mensen en meer dan genoeg werklozen om aan de slag te helpen.

Het enige dat ontbreekt is politieke wil, en vooral: politieke moed.

Politieke moed om beslissingen te nemen, daar waar die het best en het meest effectief genomen kunnen worden. Dat is een D'66-uitgangspunt. De ene keer betekent dat decentralisatie, maar het kan ook betekenen: een Europese aanpak, omdat nationale maatregelen tekort schieten.

Daarom gaat de verkiezingscampagne van D'66 niet over nationale politiek, maar over zaken die internationaal, in Europees verband, tot een oplossing moeten worden gebracht. Over vrede en veiligheid, omdat Nederland niet los kan worden gezien van de rest van West-Europa. En omdat alleen een gezamenlijk optredend Europa in staat zal zijn om binnen de NAVO de eigen Europese veiligheidsbelangen naar voren te brengen.

Over werken en niet werken, omdat zaken als arbeidstijdverkorting en herwaardering van betaalde en onbetaalde arbeid alleen hun doel kunnen bereiken, alleen zln hebben als ze in Europees verband worden gerealiseerd.

Over milieu, omdat vervuiling van lucht en water niet ophoudt bij een streep op de kaart, die wij een grens noemen.

Over ontwikkelingssamenwerking, omdat de Europese Gemeenschap daarvoor de beste instrumenten heeft: het Lomé-verdrag en -bovenal - een afzetmarkt voor produkten van Derde-Wereldlanden.

Daarbij loopt als een rode draad door de campagne de emancipatie, omdat de EG daar een belangrijke rol in speelt, en omdat tenslotte alles wat D'66 doet is doordrenkt van de emancipatie van mensen.

D'66 is geen partij voor pessimisten en doemdenkers.

Wij zijn een partij voor optimisten, mensen die nadenken, verder kijken dan hun neus lang is.

Er is een opgaande lijn te zien in de Europese besluitvorming sinds de top in Athene. In plaats van alleen maar oog te hebben voor wat er niet gebeurt, zou men ook eens kunnen kijken naar wat er wel tot stand komt in de Europese samenwerking.

Latén we dát eens doen.

Er is een landbouwakkoord bereikt, waarin een begin wordt gemaakt met de beperking van de gigantische overproductie van melk in Europa. Voor het systeem dat daarvoor wordt gebruikt, contingentering, pleit D'66 al sinds 1979. Eindelijk gebeurt het nu. Door allerlei uitzonderingen is het geen fraai akkoord geworden, maar het is wel een goede aanzet voor verdere produktiebeperking in 1985. Nederland was ook voor dat landbouwakkoord en moet daarom ook bereid zijn om bij te dragen aan de kosten ervan. Minister Ruding van Financiën voelt daar niet voor, en zoals u weet heeft hij nogal wat invloed in dit kabinet. Als hij zegt dat ons land die extra bijdrage voor de landbouw niet kan opbrengen, gedraagt hij zich als de Nederlandse Thatcher.

Zelfs met die extra betaling blijft Nederland een netto ontvanger van de EEG.

Ik doe dan ook een beroep op de regering om haar verantwoordelijkheid te nemen en een langere termijnoplossing voor de EG-financiën niet in de weg te staan.

Want ook voor het lastigste probleem, dat van de Britse bijdrage, is een structurele oplossing in zicht. Over het systeem daarvoor is men het in beginsel eens. De ruzie gaat alleen over de getallen.

En er is nog meer bereikt. Een begin van een technologische tegenaanval tegen Japan en de Verenigde Staten is gemaakt met het ESPRIT-programma. 3,5 miljard gulden voor research en ontwikkeling van een Europese computer-industrie. Laurens Jan Brinkhorst sprak ook al voor zijn vertrek naar Tokyo over de noodzaak van zo'n programma. Nu is het er eindelijk.

De acties aan de Italiaanse grenzen twee maanden geleden hebben de ogen van de EG-vervoersraad geopend, dat er nu werk moet worden gemaakt van de opheffing van nodeloze grensbarrières.

Het principeakkoord is bereikt om de inkomsten van de EG te verhogen. D'66 vindt dat een goede zaak, omdat dit de toetreding van Spanje en Portugal mogelijk maakt, de solidariteit van Noord- met Zuid-Europa vergroot en de democratie in die landen verstevigt.

U hebt mij nog niet gehoord over D'66 en het Europees Parlement, waarvoor u over twee maanden gaat stemmen.

In het Europees Parlement is het D'66-plan voor een internationaal gecoördineerd stimuleringsbeleid gelanceerd. Een plan dat een alternatief geeft voor

de neo-liberale economische politiek en de sociaal-democratische economische opvattingen. Een investeringsimpuls voor Europese projecten, op gebied van milieutechnologie, energieonderzoek, Europese vervoerssystemen, telecommunicatie, informatica van jaarlijks 35 miljard gulden.

In mijn rapport over de dumping van gevaarlijk afval in zeeën wordt het lozen van radio-actieve afvalstoffen in zee verboden. Door de inspanning van Ineke Lambers was dit de afgelopen twee jaar in Nederland al niet meer toegestaan, en door D'66 besloot ook het Europees Parlement dat het na 1985 verboden blijft.

Als gevolg van onze actie in het Parlement bezoek ik a.s. maandag samen met vertegenwoordigers van Green Peace de kernenergiecentrale Sellafield, beter bekend als Windscale, die radio-actief materiaal in de zee loost.

Het onderwerp zelfhulp in de gezondheidszorg is door een D'66-initiatief in het Parlement behandeld, helaas waren de Christen-Democraten tegen deze zelfhulp, omdat zij het als een aantasting van de professionele gezondheidszorg beschouwen. Mijn rapport over vrijwilligersbeleid werd vier maanden geleden in het Parlement aanvaard, helaas stemden de socialisten tegen,

omdat zij herwaardering van onbetaald werk als een aantasting van betaalde arbeidsplaatsen beschouwen. Alsof daarmee de 13 miljoen werklozen in Europa geholpen worden!

Over de liberalen in het Europees Parlement sprak ik nog niet, omdat het evident is dat zij op praktisch alle onderdelen in Europa van ons verschillen, vooral op milieu, energie en economisch gebied. Daarom willen wij na de verkiezingen een eigen nieuwe fractie in het Europees Parlement, die het ook onderling met elkaar eens is. D'66 ziet het grote belang van een versterkt Europees Parlement. Geen middel moet daartoe onbenut blijven.

Het Nederlands Parlement zal zich spoedig een oordeel moeten vormen over het door het Europees Parlement goedgekeurde nieuwe ontwerp-verdrag voor een Europese Unie, de grondwet van een Verenigd Europa.

Deze reactie zal er moeten komen vóór 15 mei a.s.

Zodat voor de Europese verkiezingen duidelijk wordt welke mening de partijen in de Tweede Kamer hebben over een invloedrijke rol van het Europees Parlement.

Maarten Engwirda zal hiertoe binnenkort het initiatief nemen.

- Daarnaast stellen wij voor -

Daarnaast stellen wij voor met de Tweede-Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken en de 25 Nederlandse Euro-parlementariërs periodiek met de bewindslieden van Buitenlandse Zaken te overleggen over de wederzijdse relaties tussen Europees en Nationaal beleid.

Afhankelijk van het onderwerp zullen daar ook andere bewindslieden en kamerleden bij aanwezig moeten zijn. De Euro-parlementariërs moeten daarbij spreekrecht hebben. Een goede samenwerking tussen het Europees Parlement en nationale parlementen is van levensbelang voor het functioneren van de democratie in Europa.

Wij gaan ons de komende vijf jaar weer in het Europees Parlement voor Europa inzetten. De opinie-polls zijn op het ogenblik wat minder gunstig. Maar de campagne voor de Europese verkiezingen moet nog beginnen.

Er kan ook veel gebeuren in deze campagne. Ik ben ervan overtuigd dat met uw aller medewerking de D'66-campagne, voor het aantal D'66-ers na 1984 in het Europees Parlement alleen maar gunstig kan uitwerken. Ik roep u op namens het campagne-team om de komende twee maanden grenzenloos veel van uw tijd en energie aan de Europese campagne te besteden.